

DE SLECHTVALK.

VOGELWACHT UDEN E.O.

VOGELWACHT

UDEN E.O.

Voorzitter: W. Janssen, Rechtestraat 26
Odiliapeel, tel. 04132-73625

Secretaris: J.-W. Hermans, Beukenlaan 22
Odiliapeel, tel. 04132-72777

Penningmeester: J. v. Dommelen, Willemstraat 7
Uden, tel. 04132-64430

Bestuursleden: J. Verhoeven & P. van der Voort

Bank: Rabobank Uden 15.49.30.989
Gironummer bank 1096522

„DE SLECHTVALK ”

Een orgaan van Vogelwacht Uden e.o.

Redactie : J. v. Dommelen, J.-W. Hermans, M. Hoefnagels, H. de Jong &
G. Verwoert.

Tekeningen: W. Janssen & G. Verwoert

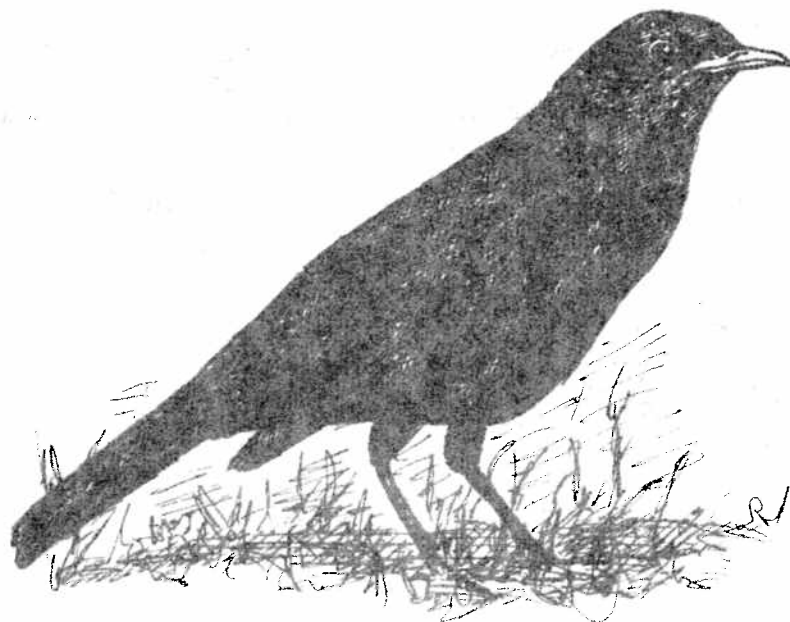
Copy voor het volgende nummer inleveren bij één van de redactieleden
voor 1 JUNI 1985

NUMMER 1 1985

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar schriftelijk toestemming
voor hebben gegeven.

Inhoud:

		Blz.
Mededelingen van de redactie	redactie	3
Mededelingen van het bestuur	bestuur	4
Taakgroepen	bestuur	7
Vrijheid vangen ???	Margreet Hoefnagels	11
Waarnemingen	Ad v. Dijk	14
Vogel onder de loop	Gert Verwoert	16
Het ontstaan van de Maashorst	Marcel v.d. Heyden	18
Jacht op roofvogels + kranteartikelen		23
Nestkasten 1984	Harry Claasen	26
Ringmeldingen	Jan-Willem Hermans	28
Marius Kolveert		28
Knotten	Jan-Willem Hermans	29
In gesprek met	Margreet Hoefnagels	34

MEDEDELINGEN: van de redactie:

- Puzzel jubileumnummer -

Slechts 2 personen hebben de oplossing van onze puzzel in het jubileumnummer opgestuurd naar Jan v. Dommelen. Beiden hadden de juiste vogelnamen bij de nummers. Hieruit is door trekking Harry v. Dijk als winnaar uit de bus gekomen. Harry is hierdoor in het bezit gekomen van een vogelkalender 1985. Proficiat !!!!!

De oplossing is:

Horizontaal

3 RAL	16 VINK
4 FRATER	17 ADELAAR
6 ALK	19 ROEK
7 KWARTEL	21 KA
9 SIJS	22 IBIS
10 KNEU	23 FAZANT
12 KOKMEEUW	25 WIELEWAAL

Vertikaal

1 ALBATROS	13 KRAAI
2 BRANDGANS	14 UIVER
4 FITIS	15 TAPUIT
5 AALSCHOLVER	18 RAAF
7 KERKUIL	20 EEND
8 LEEUWERIK	24 ARA
11 EKSTER	

- Copy -

Nog steeds kunnen wij uw schrijverssteun niet missen bij het maken van een blad. Zet leuke gebeurtenissen op vogelgebied eens op papier en geef dit door aan één van de redactieleden.

- Oproep redactielid -

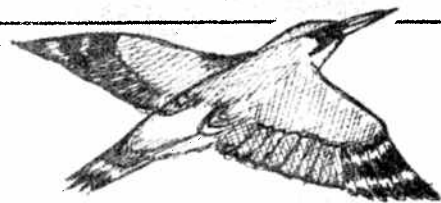
Doordat we Huub Willems een hele tijd moeten missen als redactielid, vragen we om een nieuw redactielid. Wanneer u zin en tijd heeft in het maken van zulk een blad, geef dit dan door aan Jan-Willem Hermans.

- Uitgave blad -

De redactie heeft besloten om in plaats van 4 nummers van De Slechtvalk dit jaar maar 3 nummers uit te geven. Het eerste nummer heeft u nu voor u. Het tweede nummer zal eind juni uitkomen en het derde nummer moet eind oktober van de persen rollen.

van het bestuur:

- Huisvesting -

We konden van de gemeente Uden de voormalige FC-Uden-kantine huren. Deze ruimte moesten wij dan delen met de W.S.W., die dit gebouw overdag gebruikt als schaftlokaal. De huur was echter dermate hoog dat het bestuur hiervoor bedankt heeft. We hebben reeds nieuwe voorstellen van de gemeente Uden ontvangen, deze moeten echter nog bekeken worden.

- Gesprek met hoofd afd. Groenvoorziening, Gemeente Uden -

Hier volgt een verslag van de bespreking die wij op woensdag 27-2-1985 hadden met dhr. P. Ceelen.

Overzwaluwenwand Hemelrijk

Dit jaar moet de V.B.C. (de exploitant van het zand en grind) het Hemelrijk opleveren, d.w.z. dat het beheer van het gebied bij de gemeente Uden komt te liggen. Deze hebben echter geen geld om het gebied verder in te richten en zijn op zoek naar een particulier iemand die het gebied van de gemeente Uden wil kopen. Dit jaar wordt het wel opengesteld voor het grote publiek (surfers/zwemmers). Om het gebied niet in prijs te laten dalen voor een eventuele koper, krijgen wij geen toestemming om een betonnen wand te maken (betitting natuurterrein levert geen geld op en is alleen maar een belasting). Wel blijft het slipdepot gehandhaafd en mogen we de wand, in overleg met de V.B.C., weer afsteken, zodat wij schatten dat de wand max. 3 jaar mee kan gaan. Komt er een "natuurvriendelijke" koper, dan is er nog een heleboel mogelijk, zo niet dan houdt alles op.

Overleg gemeente Uden - Vogelwacht Uden

We zullen in de toekomst meer overleg met de gemeente hebben. Ambtenaren van de gemeente Uden willen 2 à 3 keer per jaar in overleg treden met natuurgroepen en dan praten over het uitwisselen van gegevens.

Jachtbeleid

P. Ceelen is bezig een werkgroep te formeren die het beleid omtrent de jacht in de bossen moet uitstippelen. In deze werkgroep is ook plaats voor één vertegenwoordiger van de natuurvereni-

gingen in de gemeente Uden (IVN en Vogelwacht). Chris v. Lieshout is bereid gevonden om hierin zitting te nemen namens de natuurgroepen. Verder hebben de volgende personen/instantie's zitting in deze werkgroep: gemeente Uden, Visseren en v.d. Heijden (jagers die aangewezen zijn door de gemeente Uden om toezicht te houden), Staatsbosbeheer, Faunabeheer. De Udense jagersvereniging zal hierin waarschijnlijk geen zitting nemen, omdat zij zeer ongelukkig zijn met de gang van zaken. Vogelwacht Uden is benieuwd hoe dit alles in de toekomst zal gaan functioneren. Mochten er door u dingen gesignaleerd worden op het gebied van de jacht waar u aan twijfelt, neem dan contact op met Chris v. Lieshout.

- Nieuwe leden -

We verwelkomen de volgende nieuwe leden:

Ivo v. Lanen, Land v. Ravensteinstraat 7 te Uden, tel. 63248

Jacques Heemskerk, Banjostraat 9 te Uden, tel. 66535

Mevr. Janssen, St. Annastraat 12 te Uden, tel. 62439

Wil Schuitemaker, Galerij 33a te Uden, tel. 50493

Erik Aarts, Rendierstraat 52 te Volkel, tel. 72038

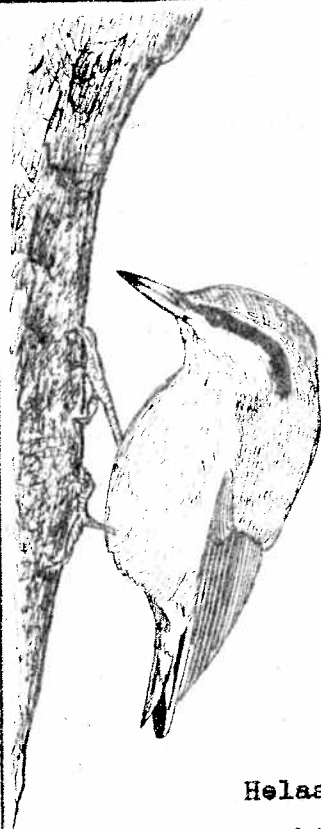
Willie Bergmans, Nonnenveld 9 te Uden, geen tel.

- Nachtzwaluwen -

We hebben een brief gestuurd naar SBB te Tilburg omtrent de nachtzwaluwen in de gemeente Uden. Hieronder volgt de tekst van de brief.

In de gemeente Uden broeden al jaren op een perceel nachtzwaluwen. Nu was dit perceel een ideaal biotoop voor de nachtzwaluwen. In het boek "Dieren" RIN, 1983, natuurbeheer in Nederland staat hierover vermeld: "Van belang is telkens een open terreinstructuur (foerageermogelijkheid), verspreide beemgroei (zangposten) en een schaarse bodembedekking (mogelijkheid tot camouflage en lopen in verband met de korte poten). Nu is echter een anderhalf jaar geleden dit gebied beplant met jonge boompjes, echter hiervan is een groot gedeelte kapot gegaan. Vogelwacht Uden bepleit nu voor dit stuk een beheer wat gericht is tot behoud van de nachtzwaluwen. D.w.z. geen herbepanting en zelfs de jonge boompjes die nog levensvatbaar zijn, eruit trekken, zodat de openheid van het gebied gewaarborgd blijft. Laten we de sterk in achteruitgaande nachtzwaluwen een handje helpen. Graag horen wij van u of het beheer wat Vogelwacht Uden voor ogen staat, door u verwezenlijkt kan worden. In afwachting op een spoedig antwoord, verblijven wij, met vriendelijke groeten

Vogelwacht Uden e.o.

- Jaarvergadering -

Deze vond plaats op 12 februari 1985 in de Horst.

Aanwezig: J Hermans, C v Lieshout, H Glaasen, J v Dommelen, JW Hermans, J Staal, A v Dijk, M vd Elzen, I v Lanen, S Koopmans, P van der Voort sr. en jr., W Schuitemaker, J Verhoeven, M vd Heyden, W Heefs, G Verwoert en R de Mol.

Afwezig met bericht: L v Dijk en M Heefnagels.

Opening voorzitter

Wim opende de vergadering met een terugblik op het afgelopen jaar. Verheugend is het te constateren dat het ledental sterk is toegenomen.

Helaas worden de vergaderingen nog steeds slecht bezocht. Ook bij deze vergadering had het bestuur meer leden verwacht. De cursus voor niet-leden loopt uitstekend, het is er elke cursusavond afgeladen vol. Hiermee moeten wij doorgaan. De wintervoeding loopt nu ook uitstekend. Harry Glaasen coördineert het hele gebeuren.

Jaarverslag

Dit werd rondgedeeld door Jan-Willem Hermans, die ook voor de inhoud tekende. Het jaarverslag is doorgenomen en goedbevonden door de leden. Simon Koopmans merkte op dat het programma voor het komende jaar veel activiteiten vermeld voor niet-leden en dat in de mooiste vogelmaanden er weinig excursie's gepland zijn. Het bestuur neemt hier nota van. De leden krijgen aan het begin van elke maand een up-to-date maandagenda, deze moet men aanhouden. De jaaragenda is hier een soort leidraad voor.

Financieel verslag

We kunnen wel stellen dat de financiële positie van de Vogelwacht rooskleurig te noemen is. De kaskommissie bestaande uit Wim Heefs en John Hermans hebben de beel doorgekeken en goedgekeurd. John Hermans is aftredend, hiervoor in de plaats komt Martien v.d. Elzen.

Vanwege de goede financiële positie werden bestuurskosten voortaan met terugwerkende kracht vergoed. Dit geldt ook voor de kosten die coördinatoren maken binnen hun taakgroep.

Bestuursverkiezing

Aftredend en niet herkiesbaar waren Ad v. Dijk en Harry Claassen. Als te kiezen leden voor het bestuur hadden zich opgegeven Pieter van der Voert en Jan Verhoeven (Pieter draaide al een hele tijd mee als plaatsvervanger van Ad v. Dijk). Beiden zijn met algehele stemmen gekozen. Welkom in het bestuur, Pieter en Jan.

Begroting 1985

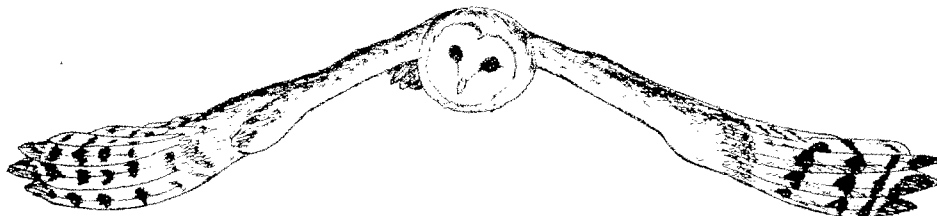
De begroting is opgesteld door het bestuur en goedgekeurd door de leden.

Taakgroepen

Na dit verslag ziet u hierover een artikel.

Rondvraag

Jan v. Dommelen merkte op dat we nog een heleboel eigen stickers hebben. Deze zijn te koop voor f 1,- per stuk. Probeer er nog een aantal te verkopen aan vrienden, kennissen, familieleden e.d. Harry Claassen deelde mee dat de nestkastgroep een vergadering had.

TAAKGROEPEN

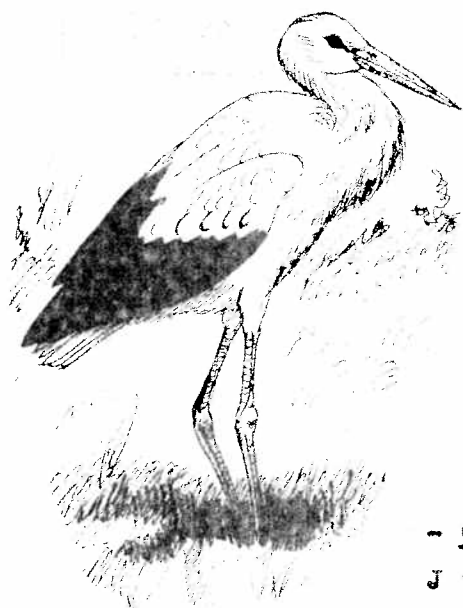
De taakgroepen zien er nu als volgt uit:

- Verzorgen van lezingen

Coördinatie: bestuur

- Publiciteit

Coördinatie: bestuur

- Excursie's leden

Coördinatie: bestuur

- Vogelcursus

C v Lieshout, W Janssen, J v Dommelen,
J Hermans en JW Hermans

Coördinator: J v Dommelen

- Tentoonstellingen *

J v Dommelen, G Caspers, L v Dijk,
R Vissers, J Hermans, H v Schijndel en
C de Vocht

Coördinator: J Hermans

- Gidsen publiek

J v Dommelen, G v Dommelen, M vd Elzen,
J Hermans, JW Hermans, H Janssen, P Janssen,

W Janssen, C v Lieshout, T Theunissen en P v der Voort sr

Coördinator: H Janssen (taakgroep verzorgt zelf training)

- Wintervoeding

S Keopmans, C Beeren, J Verhoeven, R de Mol, W Janssen, R Aderholt,
J Heemskerk en H Claassen

Coördinator: H Claassen

- Nestkasten

J Verhoeven, R de Mol, J Heemskerk, G Verwoert, W Schuitemaker en
H Claassen

Coördinator: H Claassen

- Stootvogelbescherming

J Staal, A v Dijk, M vd Elzen, W Janssen, L v Dijk, I v Lanen en
C v Lieshout

Coördinator: J Staal

- Weidevogelbescherming

P v der Voort sr, P v der Voort jr, R Aderholt, L v Dijk, J Hermans,
W Hoefs, G Verwoert, R de Mol, J Heemskerk en W Schuitemaker

Coördinator: P v der Voort sr

- Oeverzwaluwenbeheer *

L v Dijk, J Hermans, JW Hermans, J Verhoeven, R de Mol en A v Dijk

Coördinator: JW Hermans

- Kerkuilenbeheer

A v Dijk, W Janssen, J Hermans, J Staal, J Verhoeven en I v Lanen
Coördinator: W Janssen

- Inventarisatie + Waarnemingenarchief *

G Verwoert, J Verhoeven, A v Dijk en R Aderholt
Coördinator: A v Dijk

- Dia-archief

G Caspers, J v Dommelen en G Verwoert
Coördinator: G Verwoert

- Redaktie blad *

J v Dommelen, G Verwoert, M Heefnagels, H de Jong en JW Hermans
Coördinator: M Heefnagels

- Commercie

J v Dommelen, G v Dommelen, M vd Elzen en S Koopmans
Coördinator: J v Dommelen

- Krantenarchief *

M vd Elzen en M vd Heyden
Coördinator: M vd Elzen

- Onderhoud houtwallen en knotwilgen *

Zie art elders in het blad

De met een * gemerkte taakgroepen zijn bedoeld voor alle leden.

D.w.z. de met name genoemde leden verzorgen de organisatie van de taakgroep, terwijl alle leden hieraan mee kunnen doen (heel graag zelfs en noodzakelijk).

De coördinator-functie:

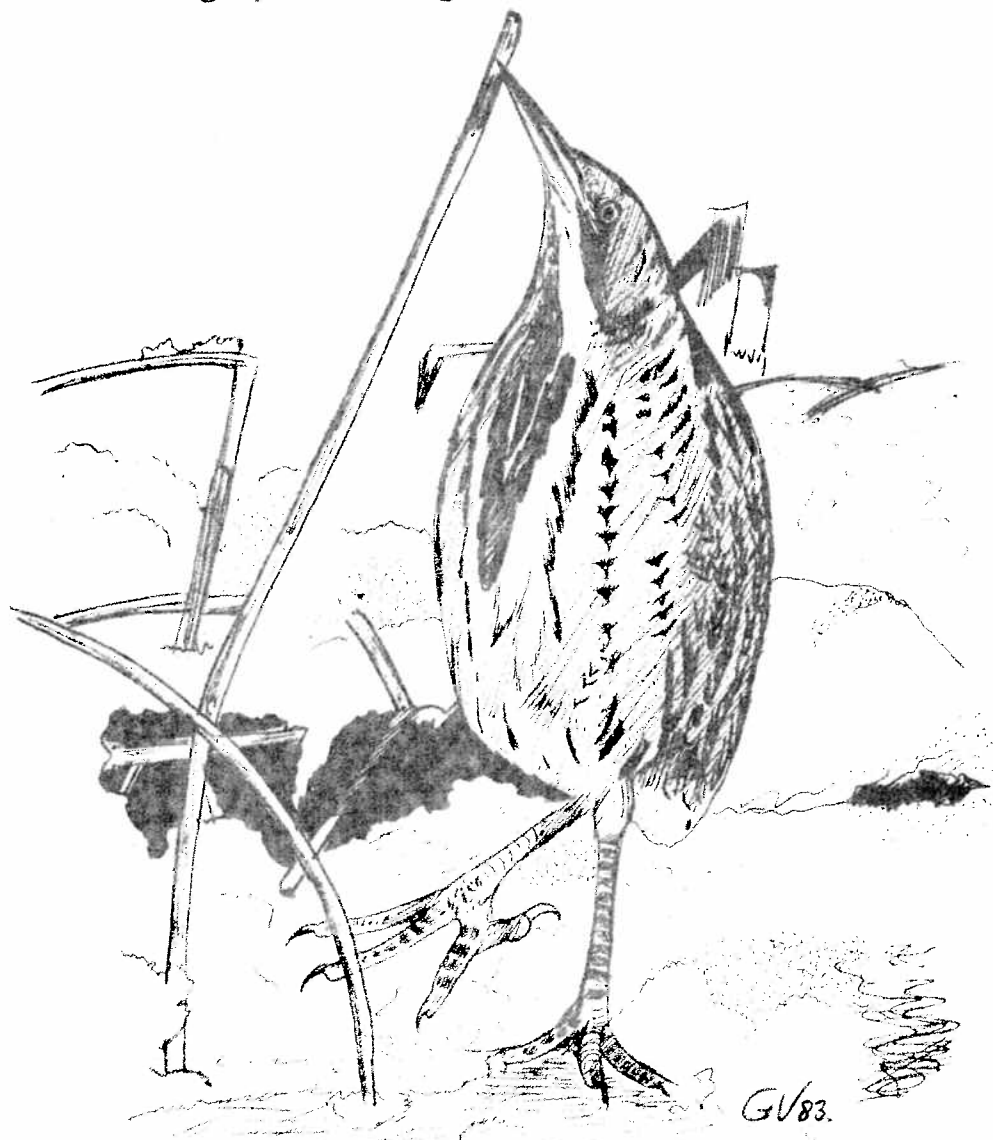
Een coördinator is iemand, die er voor zorgt dat activiteiten, die in groepsverband gedaan worden, zodanig verdeeld zijn over de leden van de groep, dat zo efficiënt mogelijk een beoogd resultaat bereikt wordt in een teamverband.

Taak van de coördinator:

-Leiding geven aan de leden van zijn taakgroep.

-Met de leden van zijn taakgroep een programma maken voor het komende jaar met een kostenschatting.

- Duidelijke afspraken maken met deze leden,
 - 1^e wat elk lid bijdraagt in het programma.
 - 2^e hoe hij dit doet.
 - 3^e wanneer het gedaan wordt en resultaten ter beschikking komen.
- Het verzamelen en verwerken van resultaten bijvoorbeeld in een rapport; kan door een paar leden gedaan worden (wel regelen en afspreken).
- Eens in de zoveel tijd met zijn groep bijeenkomen om voortgang van het programma te bespreken.
- Communiceren binnen vereniging wat gebeurt, hetzij via verslagje aan bestuur of via "De Slechtvalk".
- Kennis overdragen; nieuwelingen enthousiast maken.

Vrijheid vangen ???

Met de lente komen de vogels weer terug in ons land. Zo gauw het hier wat warmer wordt maken zij zich - duizenden kilometers hier vandaan - op voor de grote trek terug. Met de bedoeling hier een nest te bouwen, zicht voort te planten.

Maar een heleboel van die vogels zullen hun broedgebied nooit bereiken. Niet om dat zij niet bestand zijn tegen de barre tocht - de wintertrek heeft die selectie al gemaakt.

Wél, omdat zij niet opgewassen zijn tegen hun grootste vijand: de mens.

Onlangs kreeg ik een Duits blad in handen, waarin enkele redacteuren verslag deden van hun naspeuringen naar de vogelvangers zuidelijk van onze grenzen.

Ondanks E.E.G.- verdragen, die ook door Italië en België ondertekend zijn, gaat de jacht op zangvogels gewoon door. In beide landen zelfs met officiële vergunning.

Een vogelvanger uit Italië vertelde, per dag ca. 200 vogels te vangen.

De methode is simpel: zet bij het krieken van de dag kooitjes met - gevangen - lokvogels in een weiland, stel wat vangnetten op en na een poosje kun je het rapen niet meer bijhouden.

In alle Middellandse-Zee-landen worden zangvogels gevangen om in de betere restaurants als delicatesse op het menu te prijken. Een bordje met 6 gebakken vogeltjes kost je daar ca. f. 45,--.

En voor de thuiskok: ook in blik zijn ze verkrijgbaar. De vogelvangers - daarnaar gevraagd - zeggen pertinent: " Nix mangiare, solo per cantare." - niks om te eten, alleen om te zingen.

Inderdaad zie je bij veel mensen een kooitje boven de deur hangen, waarin de vogel zich nauwelijks kan bewegen. Ook in België wordt met het verdrag de hand gelicht. Elke vogelvanger mag er 12 vogels per jaar vangen. Wie telt

ze na ???

Waar blijven de Belgische vangsten ?

In kooitjes en voliéres. We troffen afgelopen december in Brussel op de vogeltjesmarkt, wielewalen, goudvinken, sijsjes, kwartels etc. aan.

Allemaal zelf gefokt ?? (Iedereen weet dat dat niet mogelijk is).

Ook in België vind je soms vogeltjes op de menu-kaart. Zes kleine karkasjes waar je nauwelijks de smaak van proeft, omdat de hapjes zo miniem zijn.

Natuurlijk is het heel gemakkelijk om de mensen in het buitenland de schuld te geven van de enorme aantallen zangvogels, die per jaar achter de tralies verdwijnen. Maar ook wij hebben boter op ons hoofd. Wie weet er niet een voliére waar een of meer beschermde vogels zijn komen aanvliegen ? Natuurlijk, vogels die al jaren in zo'n voliére zitten zou je een zekere dood injagen, als je ze nu zou loslaten, maar.....

Wie kan zich trouwens niet meer het bericht herinneren van de honderden putters en sijzen, die vorig jaar bij Bergen op Zoom door de douane zijn ontdekt in zeer slechte omstandigheden?

Blijft de vraag: wat bezielt de mensen om de vogels, die in hun omgeving zo mooi fluiten, achter slot en grendel

te willen hebben ??

Willen ze de vrijheid vangen ???

Het wordt de hoogste tijd, dat wij ons realiseren, dat we met die vogelvangst een voedselketen onderbreken.

Enkele cijfers: Per jaar worden meer dan 300 miljoen vogels gevangen. Zij zouden per maand 45 miljoen kilo schadelijke insecten eten.

In de plaats daarvan worden nu giftige spuitmiddelen gebruikt. De residuen daarvan worden opgegeten door de overblijvende vogels, die daardoor een langzame vergiftigingsdood sterven.

Wist u trouwens dat wij er ook van meegenieten ? Eén kilo mensenvlees bevat momenteel zoveel gif-residuen dat het voor consumptie afgekeurd zou worden.

Wat kunnen we nu doen ?? Praten, uitleggen, publiceren ... de meningsvorming op gang brengen, is één ding.

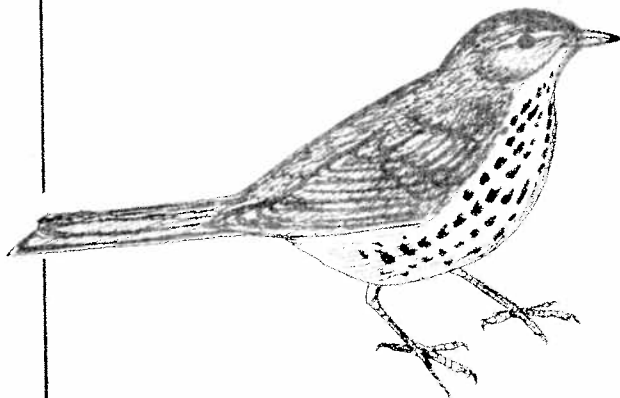
Mensen met beschermde zangvogels in hun volière wijzen op het feit dat dat wettelijk verboden is en vooral wáárom dat verboden is, is een tweede mogelijkheid.

Als vogelwacht een oproep sturen naar de ministeries van landbouw en buitenlandse zaken om deze problemen nog eens onder de aandacht te brengen van hun buitenlandse collega's, kan ook.

Maar natuurlijk alleen als wij eerst onze nationale barbaarij : kikkerbiljetjes, van het menu hebben geschrapt.

(Gegevens ontleend aan Vital, febr. 1985).

Margreet Hoefnagels

Waarnemingen!

TELLINGEN JANUARI 1985:

RAAM-MELLE PARK:

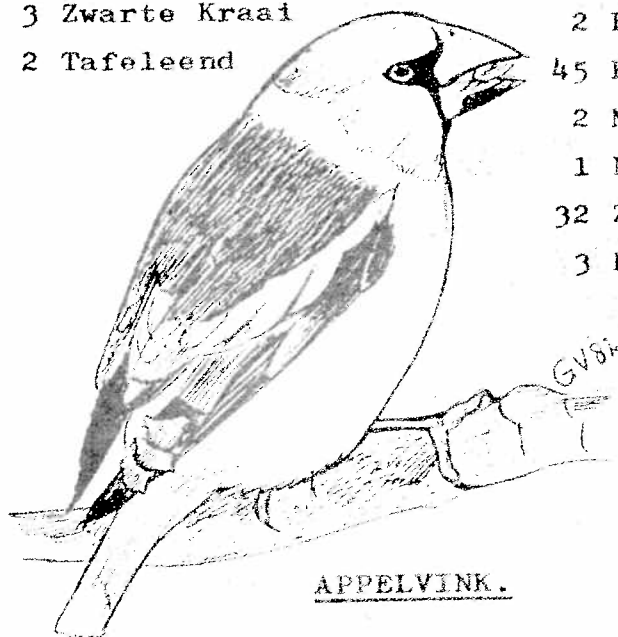
35 Sijs
5 Pimpelmees
4 Koolmees
300 Wilde eend
5 Vink
20 Keep
25 Groenling
33 Meerkoe
17 Waterhoen
5 Knobbelswaan
1 Sperwer
7 Heggemus
23 Kramsvogel
22 Koperwiek
12 Staartmees
4 Matkop
3 Zwarte mees
3 Turkse tortel
1 Grote lijster
3 Zwarte kraai
2 Tafelleend

SPORTPARK:

12 Koolmees
8 Pimpelmees
10 Merel
5 Vink
5 Vlaamsegaai
1 Boomkruiper
6 Ekster
1 Winterkoning
6 Wilde eend
1 Heggemus
8 Staartmees
2 Holenduif
30 Sijs
6 Zwarte kraai
1 Roodborst

KLEUTER--BENTLEY:

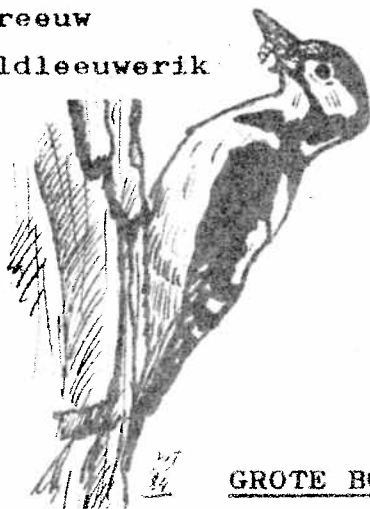
52 Wilde eend
1 IJsvogel
2 Fuut
45 Kokmeeuw
2 Meerkoe
1 Nijlgans
32 Zilvermeeuw
3 Dodaars

APPELVINK.

SLABROEK:

2 Blauwe reiger
6 Havik
15 Sperwer
18 Buizerd
48 Patrijs
469 Zwarte kraai
333 Roek
143 Ekster
263 Kauw
7 Torenvalk
2 Blauwe kiekendief
1 Ruigpootbuizerd
2000 Houtduif
44 Vlaamsegaai
120 Holenduif
255 Turkse tortel
215 Kramsvogel
460 Koperwiek
35 Fazant
1 Watersnip
1 Oeverloper
5 Grote Lijster
43 Rietgans
15 Kolgans
48 Groenling
800 Spreeuw
280 Veldleeuwerik

200 Vink
140 Merel
30 Rietgors
500 Ringmus
178 Geelgors
120 Sijs
20 Kuifleeuwerik
1 Goudvink
10 Keep
40 Graspieper

Verder zijn de volgende
soorten waargenomen:

Goudhaantje
Kuifmees
Pimpelmees
Koolmees
Matkop
Wilde eend
Zwarte Specht
Grote bonte specht
GroeneSpecht
Zanglijster
Heggenus
Huismus
Winterkoning
Roodborst
Appelvink

Taakgroep Inventarisatie:
Coördinator A.v.Dijk

GROTE BONTE SPECHT.

VOGEL ONDER DE L EP

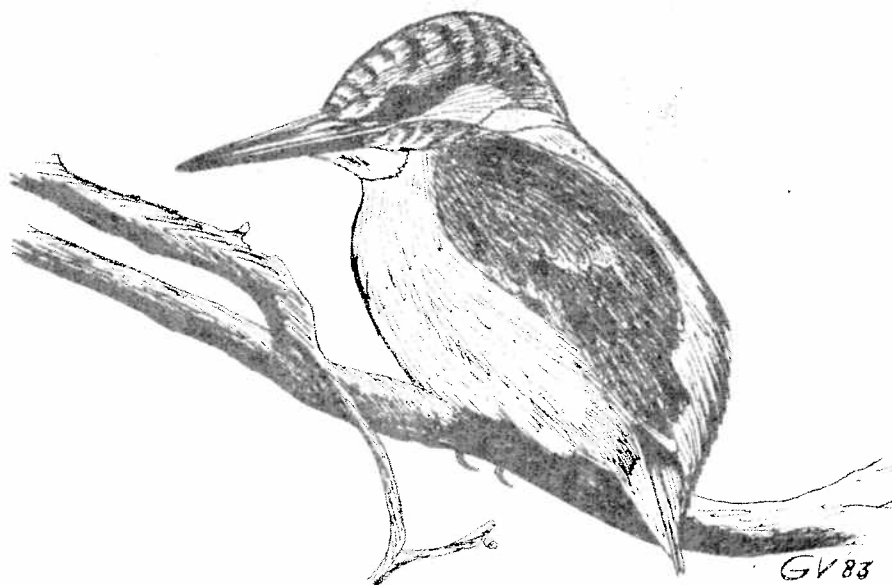
Dit is een nieuwe rubriek, die vanaf nu Slechtvalk aanwezig zal zijn. Zoals je en in elke volgende waarschijnlijk hierboven al gezien hebt, zullen we elke keer een interessante vogel nader gaan toelichten. Uiteraard komt er dan ook elke keer een leuke tekening bij. We beginnen met de

IJSVOGEL

Het ijsvogeltje is een prachtig dier, dat helaas door biotoopvernietiging (beekkanalisatie) en o.a. ook door watervervuiling ernstig te lijden heeft.

Want de ijsvogel heeft om zijn voedsel, visjes en andere kleine waterdiertjes behoorlijk helder en schoon water nodig en dat wordt overal steeds schaarser.

Maar het is nog niet te laat. Ikzelf heb het ijsvogeltje nog kunnen bewonderen bij de Kil v. Hurwenen waar hij bij een wak zat te turen naar vis.

Ook heb ik in het najaar van 1983 de vogel meermalen waargenomen in een oude putwiel bij Grave.

Ik zag hem toen vanuit een schuiltent vaak langs vliegen en op een tak, vaak zo'n 30 cm boven het water, plaatsnemen. Van daaruit dook hij soms bliksemsnel het water in om een visje te verschalken. Terwijl hij vloog maakte hij soms een schel doordringend geluid dat op een merel lijkt, maar langer en scheller aanhoudt. Afgelopen winter is het ijsvogeltje meermalen waargenomen in Uden. Laten we hopen dat we dit schitterend gekleurd vogeltje nog vaak kunnen bewonderen.

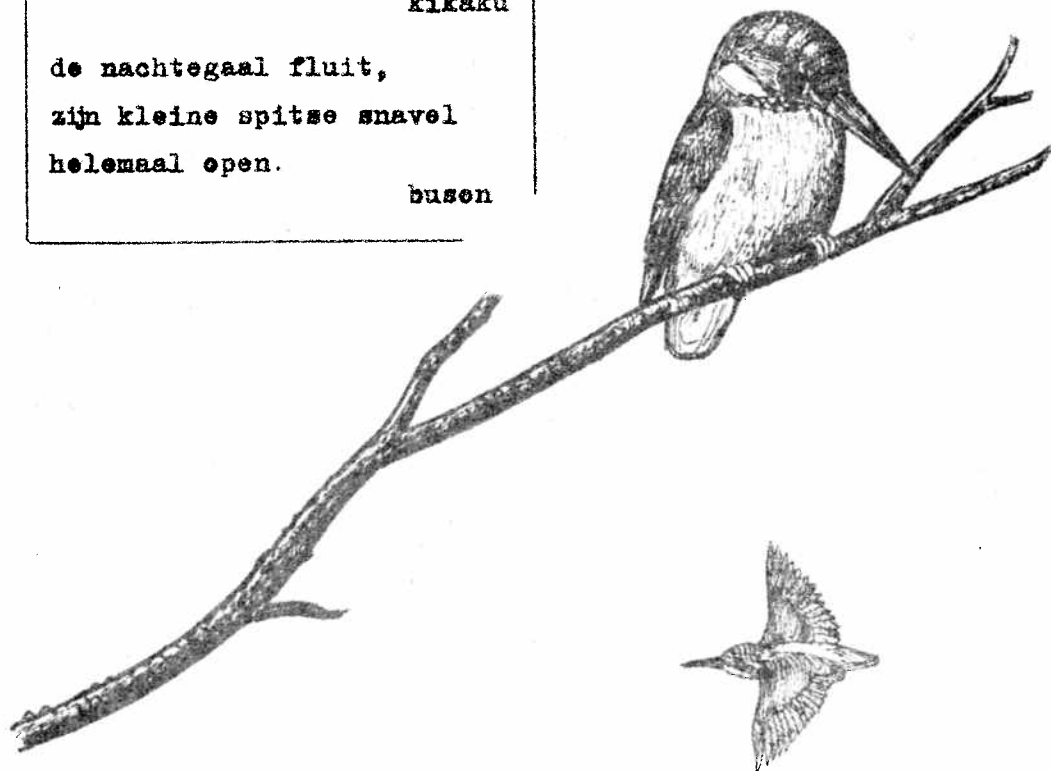
Gert Verwoert

zijn allereerste
liedje fluit die nachtegaal
-endersteboven !

kikaku

de nachtegaal fluit,
zijn kleine spitse snavel
helemaal open.

buzen

— IJSVOGEL —

Het ontstaan van de Maashorst.

Wij, vogelwachters, vertoeven regelmatig in de Maashorst. Meestal komen we er om de vogels, die daar leven, te observeren, maar er is meer te zien.

Ik wil in dit artikel ingaan op het ontstaan van de verschillende bodemlagen en de landschapselementen van de Maashorst. Vooral deze laatste geven de Maashorst een eigen karakter, doch we staan er vaak niet bij stil, omdat ze schijnbaar niet aan verandering onderhevig zijn en zodoende komt de gedachte, dat het eens anders is geweest, niet bij ons op.

Ook hier geldt, zoals bij zoveel dingen, dat naarmate men meer weet over een bepaald facet in de natuur, men het ook meer gaat waarderen.

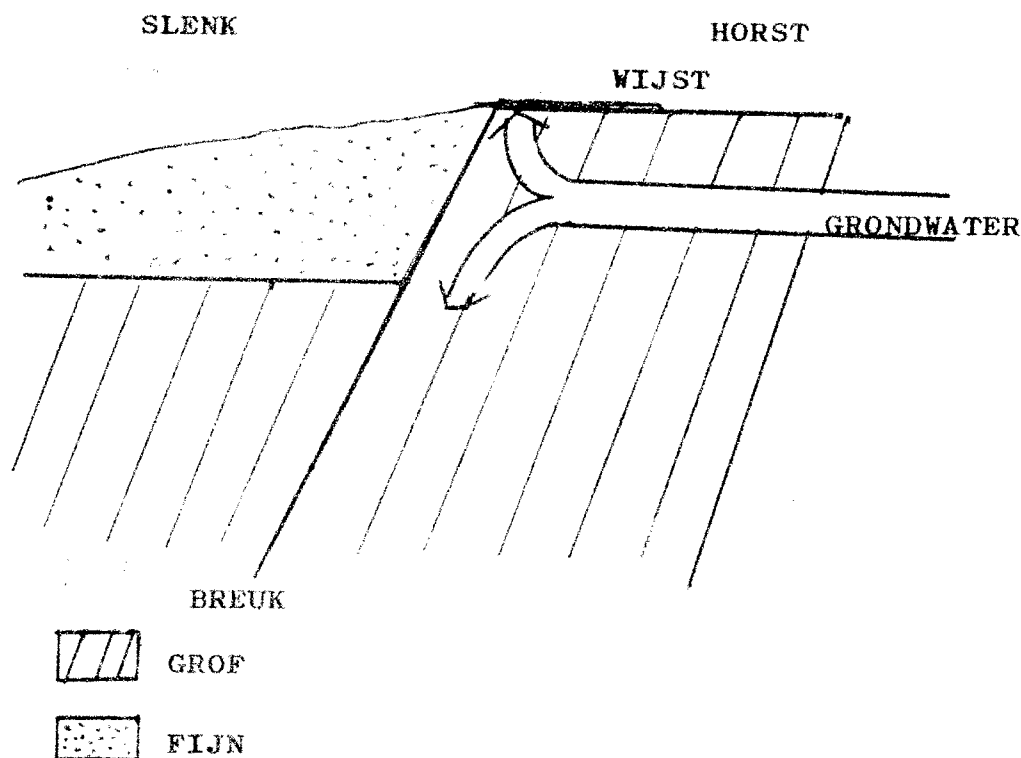
Voordat ik begin met de bespreking van de verschillende afzettingen die in de Maashorst gevonden worden, moet ik eerst wat vertellen over de opbouw van onze aardkorst en de daarmee gepaard gaande verschijnselen.

De aardkorst is geen aaneengesloten bol, op vele plaatsen zijn er scheuren ontstaan en daardoor is de aardkorst in verschillende platen, schollen, verdeeld.

Deze schollen liggen niet allemaal op gelijke hoogte, dit wordt veroorzaakt door processen die zich binnenin de aarde afspelen. Schollen die omhoog gaan noemt men horsten, omlaag-gaande schollen noemt men slenken.

De Maashorst, de naam zegt het al, ligt op een horst. In het Pleistoceen, een tijdsperiode die ongeveer 6 miljoen jaar geleden begon, stroomde de Maas nog over de Maashorst. De Maas stroomde toen niet snel, en daardoor werd er veel materiaal afgezet. Dit materiaal wordt het Veghel A-materiaal genoemd, het is dan ook de formatie van Veghel. In de loop van deze periode is de horst verder gestegen en omdat water de weg van de minste weerstand kiest, boog de Maas naar het oosten af. Dit was meteen het einde van de vorming van rivierafzettingen op de Maashorst.

Het Pleistoceen werd gevolgd door het Holoceen, dit is de tijdsperiode waarin we ons nu bevinden. In het Holoceen werd de laatste afzetting op de Maashorst gevormd. Deze bestaat uit fijn zand, dat door de wind is afgezet. Deze afzetting maakt deel uit van de formatie van Twente, en bevindt zich in de Maashorst op het Veghel materiaal. Na de laatste ijstijd verbeterde het klimaat in onze gebieden, waardoor de plantengroei toenam, hierdoor had de wind geen vat meer op het landschap en er werden geen dekzanden meer afgezet.

Het deel dat nu volgt, over de vormen van de Maashorst, is waarschijnlijk het meest interessant, omdat we allemaal deze vormen in het landschap duidelijk waar kunnen nemen.

De stuifduinen en de dekzandruggen zijn zeer opvallend in het landschap, deze zijn in de middeleeuwen onder invloed van de mens ontstaan.

In de middeleeuwen vestigde de mens zich blijvend op één

plaats, de grond werd voortaan ook voor de landbouw gebruikt. Om de produktie op peil te houden ging men tot bemesting over. Dit was een belangrijke stap voor de vormen van de Maashorst. De mest bestond uit een mengsel van waarschijnlijk alleen dierenuitwerpselen en heideplaggen. Het bemesten beïnvloedde het landschap op twee manieren. De mest bevatte veel zand, afkomstig uit de plaggen en doordat er jaar in jaar uit bemest werd, werd het land opgehoogd. Rondom Slabroek is deze ophoging nog duidelijk te herkennen. Let er eens op als u naar het Bezoekerscentrum gaat.

Door de afplagging van de heide bleef braakliggend, economisch onvruchtbaar land achter, hierdoor bleef de vegetatie uit en kreeg de wind vat op het zand.

In deze tijden werden de landbouwgronden omgeven door houtwallen (het grondwater stond waarschijnlijk te laag voor slotenaanleg.), zodat het vee er niet op kon komen en de oogst verorberen.

Het stuifzand dat met de wind meegevoerd werd bleef in deze houtwallen liggen, hierdoor ontstonden stuifduinen en dekzandruggen.

De Maashorst bezit een aantal vennen, doch deze zijn niet zo groot en hun aantal is door ontwatering van het gebied nog teruggelopen.

Het is zeker dat drie vennen door de mens gegraven zijn, twee ervan liggen op de Schaykse Heide en de derde ligt tussen de Slabroekse Bergen, naast het fietspad dat naar de blokhut leidt.

De meeste vennen zijn in het laatste deel van het Pleistoceen ontstaan, de wind wierp niet alleen duinen op, ze stoof ook laagtes en zelfs gaten uit, op sommige plaatsen zelfs zo diep dat het fijne riviermateriaal verdween en het grove materiaal achterbleef. Toen de zeespiegel en de daarmee gepaard gaande grondwaterspiegel steeg, liepen deze gaten vol en ontstonden de vennen.

Twee vennen ten oosten van Slabroek hebben een uitzonder-

lijke ronde vorm. Deze ronde vorm doet denken aan pingoruïnes. Een pingo is een ronde bultvormige heuvel met 'n diameter die kan variëren van enkele tientallen tot honderden meters. Het inwendige van deze vorstheuvel uit lensvormige massa zuiver ijs.

Door het warmer wordende klimaat smolt de pingo af en liet een zuiver rond gat in de bodem achter, dat zich met water vulde.

Hoewel deze vennen op pingoruïnes lijken is het niet helemaal zeker dat ze het ook zijn, nader onderzoek zal dit uitwijzen.

In het park komen een aantal breuken voor die allen in Noord-westelijke - Zuid-oostelijke richting lopen, zoals bijna alle breuken in Nederland.

Aan de Westelijke rand van de Maashorst is één zo'n breuk nog enigszins als een glooiing in het landschap te herkennen, doch niet zo duidelijk als de breuk die door de Rakt loopt. Dit heeft twee oorzaken.

Er is materiaal van de horst in de slenk gezakt en de mens heeft in het verleden de landbouwgronden aan de slenkzijde enigszins opgehoogd.

Hoewel deze breuk geen direkte invloed heeft op het landschapsbeeld, heeft het wel een indirekte invloed, n.l. het verschil tussen een hoge en een lage grondwaterstand en de daarmee gepaard gaande vegetatie.

Het verschijnsel van een hoge grondwaterstand op een hoog gebied wordt wijst genoemd, meestal treedt daarbij veenvorming op.

Wijst ontstaat doordat grondwater door het grove horstmateriaal naar het slenk loopt, in de slenk ligt dit materiaal dieper, hierop ligt fijn dekzand dat weinig waterdoorlatend is. Het water dat bij de breuk niet in horizontale richting verder kan, doet dit in verticale richting, met als gevolg dat de grondwaterspiegel stijgt, (zie tekening) het effect wordt nog vergroot als er zich in de bodem kleiige lagen bevinden.

Wijst loopt in het algemeen evenwijdig aan de breuk, maar op sommige plaatsen aan de westzijde van de Maashorst staat de zone er loodrecht op, wat veroorzaakt wordt door een beekdal dat loodrecht op de breuk staat.

De Maashorst heeft ook een aantal dalen.

Het dal dat ten oosten van Nistelrode ligt is het duidelijkst in het landschap zichtbaar.

Het dal bestaat eigenlijk uit twee delen, het deel dat bij de Mortel ligt is ontstaan door voormalige leemontginningen, het meest westelijke deel is waarschijnlijk door solifluktie ontstaan. Dit is een mengsel van zandmassa's en dooiwater dat over een onontdooide onderlaag naar beneden erodeert. Toen het klimaat warmer werd, na de laatste ijstijd, is de bovenlaag op de horst gaan dooien, de onderlaag was nog bevroren en zodoende kon het dooiwater niet de bodem intrekken, het water vermengde zich met zand en schoof zo de slenk in, hierdoor is een laagte op de horst ontstaan en dit vormt een deel van het dal.

Dat de mens veel invloed op het landschapsbeeld van de Maashorst heeft gehad is uit het voorafgaande reeds gebleken, nu volgen nog enkele invloeden.

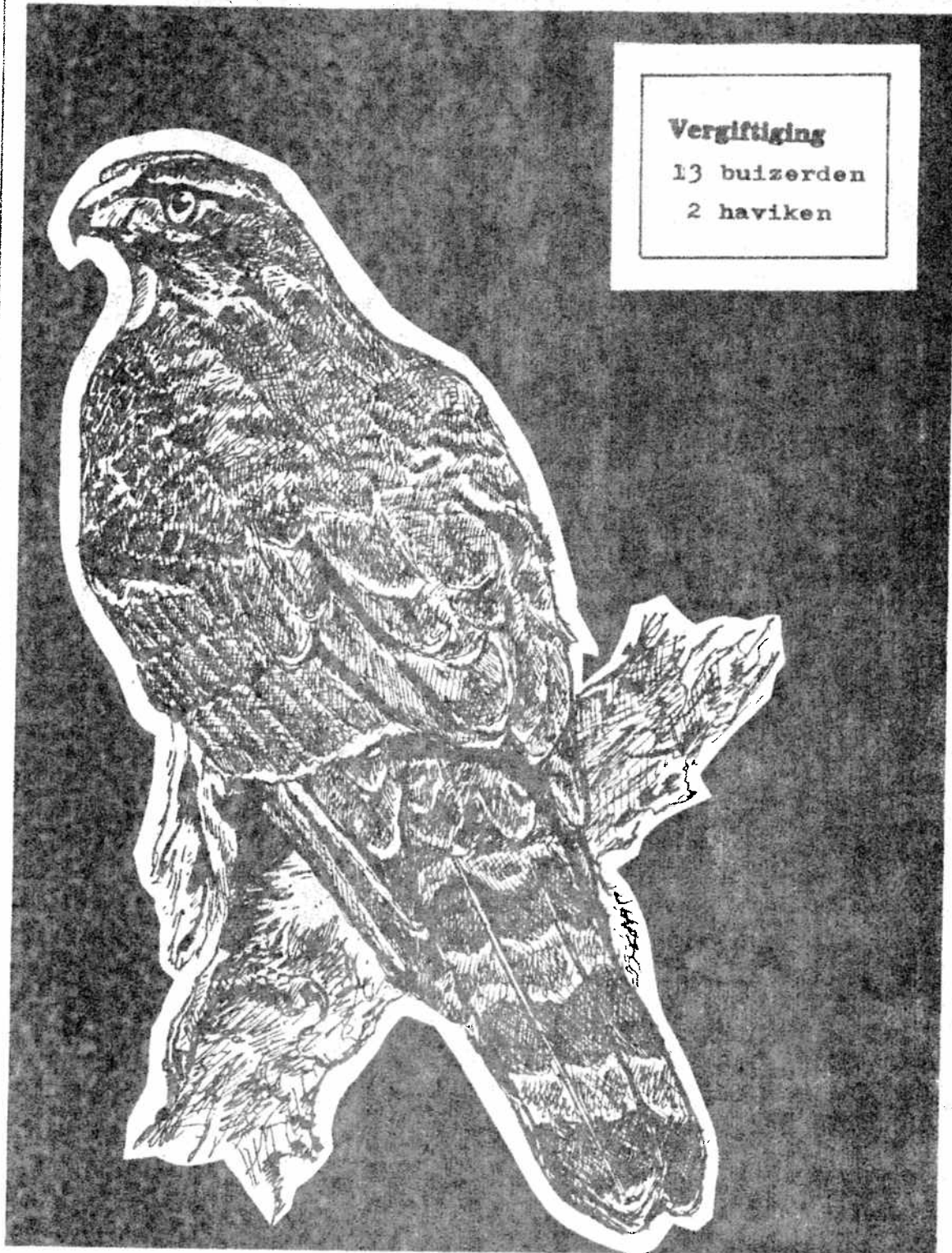
We hebben al gezien dat er vroeger afgravingen zijn ontstaan ten dienste van de leemwinning, in recentere afgravingen was de grind- en zandwinning de belangrijkste reden. De plassen die hierdoor zijn ontstaan in het noorden van het park doen nu dienst als recreatieplassen. Ook vinden we op sommige plaatsen in het landschap nog wallen, deze werden als omheining gebruikt.

Uit dit alles is gebleken dat de mens veel invloed op 't gebied heeft gehad, niet alleen negatieve maar ook positieve invloed. Ik hoop dat u na het lezen van dit artikel het Maashorstgebied nog meer gaat waarderen dan u waarschijnlijk al deed en dat u nog meer plezier beleeft aan dit mooie natuurgebied, wat uw bezoek zeker waard is.

Marcel van der Heijden.

jacht op roofvogels

,OM MOEDELOOS VAN TE WORDEN'

Brabants Dagblad
27 maart 1985

Een lid van de Udense Vogelwacht houdt een dode buizerd omhoog. Op de grond liggen nog vier buizerds en een havik. In de doos de duif, die volgens de Vogelwacht vergiftigd was. (Foto Wout v. Assendelft).

Vermoedelijk opzet in het spel **Roofvogels sterven na eten giftige duif**

(Van een onzer verslaggevers)

ODILIAPEEL - In de bossen bij Odiliapeel hebben twee jongens gisteren dode buizerds en een havik aangetroffen. De dieren lagen vlak bij een postduif, die volgens de Vogelwacht Uden vergiftigd was met het dodelijke middel parathion. De dode dieren zijn voor onderzoek opgestuurd naar het Centraal Diergeneeskundig Instituut in Lelystad. John Hermans van de Vogelwacht Uden is ervan overtuigd, dat de vergiftigde duif in de bossen is gelegd door jagers of duivenmelkers.

De postduif miste een pootje. Dat is er volgens John Hermans afgehaakt is om de ring te kunnen verwijderen. Op die manier is niet

meer na te gaan waar de duif thuishoorde. Na een zoekactie in de bossen heeft de Vogelwacht nog twee dode buizerds aangetroffen. Die zouden volgens John Hermans ook door jagers afgeschoten kunnen zijn. Onderzoek in het CDI in Lelystad moet dat nog uitwijzen. Later werd echter een duif met twee buizerds gevonden.

Volgens Hermans zijn op de dode postduif blauwe korreltjes gevonden en dat wijst volgens hem op het uiterst giftige middel parathion, dat de buizerds en de havik verlamd moet hebben. „Buizerds zijn aaseters. De dode havik was nog erg jong. Het is best mogelijk dat dat dier op de duif afgekomen is omdat hij erge honger had. Het is afschuwelijk wat hier gebeurd is.”

*Buizerden en havik vergiftigd
met grondontsmettingsmiddel*

Weer dode roofvogels in Uden

Brabants Dagblad

1 april 1985

(Van onze correspondent)

UDEN - De vijf dode buizerds en een havik die vorige week in de bossen bij Odillapeel werden aangetroffen, blijken gegeten te hebben van een dode posduif, die was ingesmeerd met het grondontsmettingsmiddel Oldicarb. Onderzoek van het Centraal Diergeneeskundig Instituut in Lelystad heeft dit uitgewezen. De Udense Vogelwacht heeft inmiddels nog acht roofvogels gevonden, waarvan er zes op onnatuurlijke wijze om het leven zijn gekomen. Twee buizerds waren nog in leven, hoewel zij een hoeveelheid gif hadden binnengekregen. Vogelwacht-voorzitter Wlm Janssen noemt de vondsten „diep tragisch”.

Bij de nieuwe vondsten is ook een dode houtduif aangetroffen. Dat dier is door het eten van giftige maïs om het leven gekomen. Twee buizerds zijn gestorven na het eten van deze vergiftigde houtduif. De twee levend aangetroffen buizerds zijn door vogelwachter Jan Staal uit Uden verzorgd. Hij heeft de krop van beide dieren leeggemaakt en ze daarna met de hand gevoederd, met als gevolg dat een van de twee vogels al weer vrij rondvliegt. Of het andere dier ooit zover zal komen, is nog niet te zeggen.

Hoewel de Vogelwacht Uden geen beschuldigende vinger wil uitsteken, is bekend dat de landelijke vogelbescherming met name jagers en duivenhouders ervan verdenkt de roofvogels te doden. De dieren zouden het gemunt hebben op duiven en fazanten. De laatste jaren heeft de Udense Vogelwacht al vaker met het probleem te maken gehad. Zo werd in 1982 in de bossen van Odillapeel een boom, met daarin een havik-

nest, omgezaagd. De twee jonge haviken werden daarbij gedood. In 1980 werd een nest uitgehaald. Via een tip wist de vogelwacht de dader te achterhalen. Hij had de drie jonge haviken in een kooitje zitten. De dieren werden teruggebracht naar het nest en door de ouderdieren verder normaal opgevoed. In 1983 werden in Uden vier en Odillapeel twee nesten van roofvogels vernield.

In kringen van vogelbeschermers wordt de Brabantse Peel op de derde plaats genoemd als het gaat om gebieden waar veel roofvogels worden gedood. Limburg en Drente hebben de twijfelachtige eer, de eerste twee plaatsen te mogen innemen. De gemeentepolitie van Uden stelt momenteel een onderzoek in naar de opvallend grote sterfte van roofvogels in en rond Uden.

DE BUIZERD.

nestkasten 1984

De nestkasten voor kleine zangvogels zijn verdeeld over (tot nu toe) Slabroek Uden en bossen Odiliapeel.

De controleurs over 1984 waren: Jan Verhoeven voor Odiliapeel en Harry Claasen voor Uden.

De controle's vonden plaats vanaf begin mei tot half juni. In het totaal hingen er in Uden en Odiliapeel 76 nestkasten.

Deze zijn verdeeld in 6 typen kasten n.l.:

-koolmeeskast	l=0,15 m, b=0,15 m, h=0,20 m, vlg=Ø28 mm, 29 stuks
-pimpelmeeskast	l=0,13 m, b=0,13 m, h=0,20 m, vlg=Ø26 mm, 28 stuks
-driehoekkast	l=0,10 m, b=0,10 m, h=0,20 m, vlg= 40 mm, 3 stuks
-boomkruiperkast	l=0,13 m, b=0,13 m, h=0,20 m, vlg=3x7 cm, 7 stuks
-halfopen kast	l=0,15 m, b=0,15 m, h=0,25 m, vlg= 80 mm, 7 stuks
-spechtenkast	l=0,15 m, b=0,15 m, h=0,50 m, vlg=Ø60 mm, 2 stuks

l=lengte, b=breedte, h=hoogte en vlg=vlieggat

De koolmees was de meest talrijkste bewoner, n.l. 33 uitgevlogen nesten, terwijl de pimpelmees maar 9 uitgevlogen nesten telde.

De minste voorkeur voor type kasten hebben koolmezen, deze nestelde n.l. in koolmees-, boomkruiper- en spechtenkasten.

Omdat dit al verschillende jaren achtereen gebleken is gaat de nestkastgroep meer andere typen kasten proberen, om toch ook andere vogels dan de koolmees tot broeden in de kasten te stimuleren.

Hiervoor gaan we in 1985 (en zijn er al) o.a. de luifelkast (nieuw model) en driehoekkast gebruiken, waardoor we hopen in de luifelkast op: gekraagde roodstaart, grauwe en bonte vliegenvanger, roodborst en in de driehoekkast op vooral de zwarte mees en pimpelmees. De boomkruiperkasten waren alleen bebroed door koolmezen, dit houdt in dat de ephanglat van 2 cm te dik is en dus mijn inziens in plaats van 2cm, 1,5 cm moet zijn om de koolmees te weren uit deze

kasten, hiermee wordt in 1985 een proef gedaan.

De halfopen kasten waren op één na geen van alle bewoond, deze lasten we nog een jaar hangen en dan bij uitblijven van resultaat vervangen we deze door de verbeterde luifelkast.

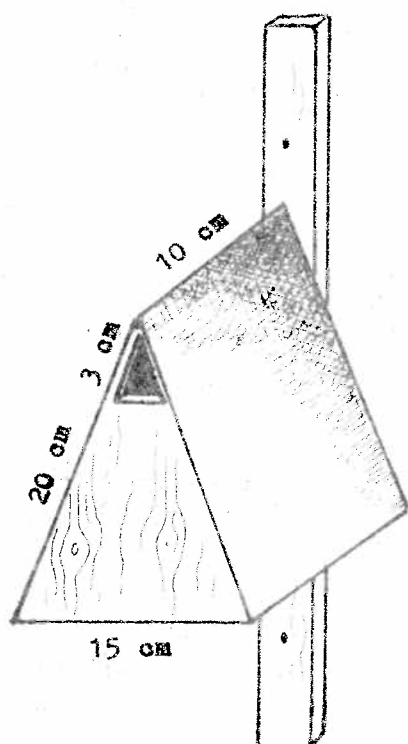
Deze luifelkast wordt dit jaar ook al gehangen op nieuwe plaatsen om ze uit te proberen.

De nieuwe driehoekkast eigen ontwerp is tot nu toe een succes, van de drie opgehangen kasten zijn 5 broedsels pimpelmezen geconstateerd waarvan 4 uitgevlogen en een verstoord.

De kasten worden dan ook in 1985 bijgehangen. De nestkastgroep bestaat voor 1985 uit: Jan Verhoeven, Harry Claasen, Gert Verwoert, Jacques Heemskerk, Rien de Mol en Wil Schuitemaker.

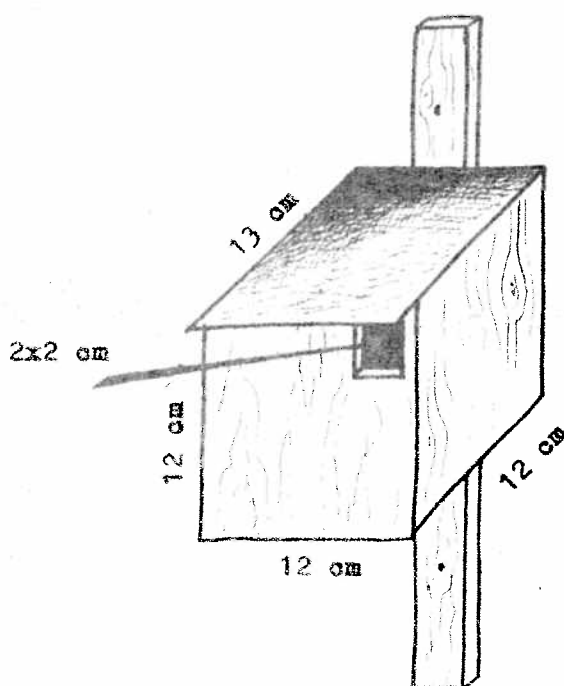
De coördinatie zal ikzelf verzorgen en tevens het archief van de kasten bijhouden. We hopen in 1985 een vruchtbaar broedjaar te hebben en weinig verstoringen!!!!!!

Harry Claasen

DRIEHOEKKAST

Voor kuifmees, zwarte mees
en pimpelmees

ZWARTE MEZENKAST

Voor zwarte mees

RINGMELDINGEN

In totaal 3 meldingen hebben we teruggekregen.

Een eiderseend, een kwak en een kokmeeuw. Hier volgen de gegevens, doorgegeven door het Vogeltrekstation Arnhem, Postbus 40, 6666 ZG Heteren.

EIDEREEND, ringnummer ARNHEM 7070983

Geslacht is onbekend, vogel was bij ringen nog nestjong.
Geringd op 17-06-1979 op de Vliehors te Vlieland.
Vinddatum op 16-10-1984 ook op de Vliehors te Vlieland.
De verstreken tijd bedroeg derhalve 1947 dagen.

KWAK, ringnummer BRUXELLES H 44130

Geslacht is onbekend, ook het geboortjaar is niet bekend, echter toen de vogel geringd werd was deze minstens twee jaar oud.
Geringd op 13-07-1983 in het Zwin, Belgisch gedeelte.
Vinddatum op 24-11-1984 in het Zwin, Nederlands gedeelte.
De vogel had een rode kleurring om. Verstreken tijd bedroeg 499 dagen.

KOKMEEUW, ringnummer GDANSK PB 76147

Geslacht is onbekend, vogel was bij ringen nog nestjong.
Geringd op 02-06-1983 in Nowy Pond, Zelezniki, Krosnice, Wroclaw te Polen.
Vinddatum op 24-12-1984 in de bossen van Odiliapeel. Vermoedelijk een verkeersslachtoffer.
De verstreken tijd bedroeg 570 dagen. De afstand Nowy Pond-Odiliapeel bedraagt maar liefst 811 km.

Wanneer je een ring vind geef dit dan door aan mij.

Jan-Willem Hermans

MARIUS KOLVOORT

De Arnhemse kunstenaar Marius Kolvoort ondermeer bekend van zijn "KOLVOORTJES" van het NCRV-programma 'Ja, natuurlijk', houdt deze maand in Druten een overzichtstentoonstelling.

In het TRIO Woondorado aan de Heemstraweg hangen 77 van de ontelbare vogeltekeningen en schilderijen, die de inmiddels 78-jarige tekenaar op zijn naam heeft staan.

Zelfs de eerste vogelportretten, gemaakt toen Kolvoort 8 jaar oud was, ontbreken niet. Marius Kolvoort heeft zijn leven lang geschilderd en doet dat nog steeds. In zijn collectie zijn nagenoeg alle inheemse vogelsoorten te vinden. De tentoonstelling duurt de hele maand april. Openingstijden: maandag van 13.00 - 17.30 uur, dinsdag t/m donderdag van 9.00 - 17.00 uur, vrijdag van 9.00 - 21.00 uur en zaterdag van 9.00 - 17.00 uur. De toegang is gratis.

KNOTTEN

Reeds een aantal jaren knotten wij een aantal houtopstanden in het gebied "Kooldert", gelegen tussen Uden en Volkel. Het gebied is in bezit bij SBB, die een dusdanig budget ter beschikking heeft, dat ze graag hebben dat vrijwilligers een hand uit de mouwen steken.

De organisatie is (en wordt nog steeds) gedaan door Jan Verhoeven en door Harry Claassen.

In het bestuur is de wens naar voren gekomen om een taakgroep "onderhoud houtwallen en knotwilgen" op te zetten. Een aantal zaken waar deze groep zich o.a. mee bezig kan houden zijn:

-Er zijn hier in de buurt een heleboel houtwallen die half vergaan zijn of in een zeer slechte staat van onderhoud zijn. Door nieuwe aanplant en bijtijds onderhoud kan hier weer een waar vogelparadijs van gemaakt worden.

-Doorgaan met onderhoud "Kooldert".

-Knotten van allerlei knotwilgen.

Dit alles is te verwezenlijken door:

a) inventarisatie's te maken van te "restaureren" houtwallen en knotwilgen

b) met gemeente en/of particulieren overleggen wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn

Jan Verhoeven heeft te kennen gegeven dat hij in deze taakgroep zitting neemt. Alleen Jan kan dit niet alleen aan. Dit moet een groep

van ca. 5 mensen worden, die hiervan de organisatie op zich nemen. Harry Claasen en Chris v. Lieshout zullen waarschijnlijk graag bereid zijn om de "wetenschappelijke" zijde van zo'n taakgroep op zich te nemen. De vraag dus hoe moet ik snoeien, wat moet ik aanplanten e.d. is niet van wezenlijk belang. Beiden zitten in dit vak en hebben dus als zodanig daar voldoende kennis van. Het is veel meer de organisatie er omheen.

Wie voelt of voelen zich aangetrokken om deze uitdaging op zich te nemen? Ja !!!, geef dit dan door aan Jan-Willem Hermans, tel. 72777. Het daadwerkelijke knotten en snoeien is een aktiviteit voor alle leden van de Vogelwacht Uden. Daarom ondersteun deze nieuwe taakgroep en kom de volgende keer als er een beroep op u wordt gedaan.

Bestuur Vogelwacht Uden e.o.

Wetenschap en Samenleving 6, 1978.

Anti-vossen-front dreigt met doden van roofvogels

Verhoogde waakzaamheid

bij

door Mark Glotzbach

Staatsbosbeheer

Eindhoven — Enkele Nederlandse natuurbeschermingsorganisaties hebben een pamflet toegestuurd gekregen, waarin een zich 'Anti-Vulpes-Front-Benelux' noemende organisatie tegen vossen gerichte vergeldingsacties aankondigt. Het vlugschrift meldt dat beschermde vogels, vooral roofvogels, het slachtoffer zullen worden van elk vos-vriendelijk gedrag.

De inhoud van het pamflet is van dien aard, dat de Stichtingen Mondiaal Alternatief en Het Vogeljaar in een waarschuwend schrijven aan minister van landbouw en visserij Braks hebben aangedrongen op tegenmaatregelen. Daarop heeft Staatsbosbeheer een verhoogde waakzaamheid ingesteld.

De inhoud van het pamflet van het Anti-Vulpes-Front luidt: 'Aan de vossenfanaten in BENELUX.

L.S.

Wij delen U bij deze ons vergeldingstarief mede dat in 1985 van toepassing zal zijn in de BENELUX.

Voor iedere kip, eend, gans ofwel kalkoen die nog door een vos bij iemand van de onzen weggehaald wordt, verbranden we 10 nestkastjes.

Voor iedere vosseval, die nog weggenomen ofwel beschadigd wordt, zullen vijf haviken en/of kicken dieven het kopje neerleggen.

Voor ieder rund of schaap dat voortaan met rabies zal besmet worden zullen er 10 nesten van torenvalken ofwel torenuilen uitgehaald worden.

Voor iedere vos die nog zou vrijgelaten worden, zullen er 20 buizerden sneuvelen.

Voor ieder artikel waarin iemand van U de vos nog valselijk als nuttige predator ophemelt, zullen er 20 reigers moeten vallen.

De 1.000 militanten v.h. 'A.F.V.-Benelux'.

P.S. Het zou ons spijten moesten we tot het nemen van een dezer maatregelen gedwongen worden'.

Mondiaal Alternatief en Het Vogeljaar schrijven aan de minister, dat het incident van vorig jaar in Friesland, waarbij een negentigtal nestkastjes van de bomen werd geslagen, door het AVF-pamflet in een ander daglicht komt te staan. Het zou het begin van een reeks tegen de natuurbeschermers gerichte acties kunnen zijn. De stichting vreest dat harde tegenzetten van natuurbeschermerszijde zullen volgen als het Anti-Vulpes-Front zijn dreigementen gaat waarmaken.

Kiem

Mondiaal Alternatief meent dat een onduidelijk beleid van de minister op het gebied van schadeproblemen en jacht de kiem legt voor harde conflicten. Er zou veel meer aan preventie moeten worden gedaan, aldus de stichting, die meent dat het ministerie, behalve de reeds ingestelde verhoogde waakzaamheid van Staatsbosbeheer, in Beneluxverband zou moeten wie de 'duizend militanten' van de AVF zijn.

Pierre Marechal van Mondiaal Alternatief denkt dat de leden van het Anti-Vulpes Front moeten worden gezocht onder de niet-georganiseerde jagers in de Nederlands-/Belgische grensstreek. Hij denkt dat het front de 'vogelmensen' binnen de natuurbescherming wil opzetten tegen de 'zoogdiermensen'.

Ook de Stichting Natuur en Milieu vermoedt georganiseerde actie tegen roofvogels. Of die in verband moeten worden gebracht met het Anti-Vulpes-Front is onduidelijk. Niemand heeft tot nu de verantwoordelijkheid opgeëist voor daden van roofvogelvervolgung. Op taalkundige gronden meent Natuur en Milieu-woordvoerder Vic Langenhof te kunnen stellen, dat de op-

stellers van het vlugschrift Belgen zijn.
 Naast Mondiaal Alternatief en Het Vogeljaar heeft ook de Stichting Kritisch Faunabeheer het AFV-pamflet ontvangen. De dreig-pamfletten zijn verspreid vlak voor het onlangs gehouden roofvogelsymposium in Arnhem.

Dode buizerds in Nistelrode

(Van onze correspondent)

NISTELRODE - De politie uit Heesch heeft gisteren in de bossen van Nistelrode drie dode buizerds opgegraven. De kadavers zijn voor het vaststellen van de doodsoorzaak overgebracht naar het Centrum voor Diergeneeskundig Onderzoek in Lelystad.

Een wandelaar vertelde de politie dat hij zaterdag bij de fietscrossbaan in de bossen drie dode buizerds had gevonden. Die had hij begraven. Toen hij daarna in de krant las over vergiftigde buizerds in Odiliapeel waarschuwde hij de politie. Volgens de politie is uit een eerste onderzoek komen vast te staan dat de buizerds niet zijn aangeschoten.

DE WORTELS VAN HET KWAAD.

Moeder Natuur en vader Kultuur
 zelden was een huwelijk zo zuur.
 Vader is een huis-tiran
 en moeder ligt op sterven.
 Hun mensenkinderen vechten zich dood
 om wat zij zo nooit zullen erven.

Hans Plomp.

Interieur.

De kraai is bezig met zijn nieuwe huis
 een heel riante uitgekende plek
 met stromend water en volop licht
 de living naar de zon gericht
 daar vliegt'ie met het bankstel in z'n bek.

Toon Hermans.

24 UURS
wolvers^vservice
uden

TEL. 04132 - 64691

ONDERHOUD/REPARATIE C.V.INSTALLATIE
SCHOONMAKEN GASHAARDEN
WARMWATER VOORZIENING
RENOVATIE DAKEN EN DAKGOTEN
SCHOORSTEENVEGEN

GEEN VOORRIJKOSTEN.

h.v. maarseveen

Goudsmid — Juwelier

VOOR AL UW GOUDEN EN ZILVEREN
SIERADEN EN HORLOGES.

TEVENS SPORTPRIJZEN, VAANTJES,
MEDAILLES ETC.

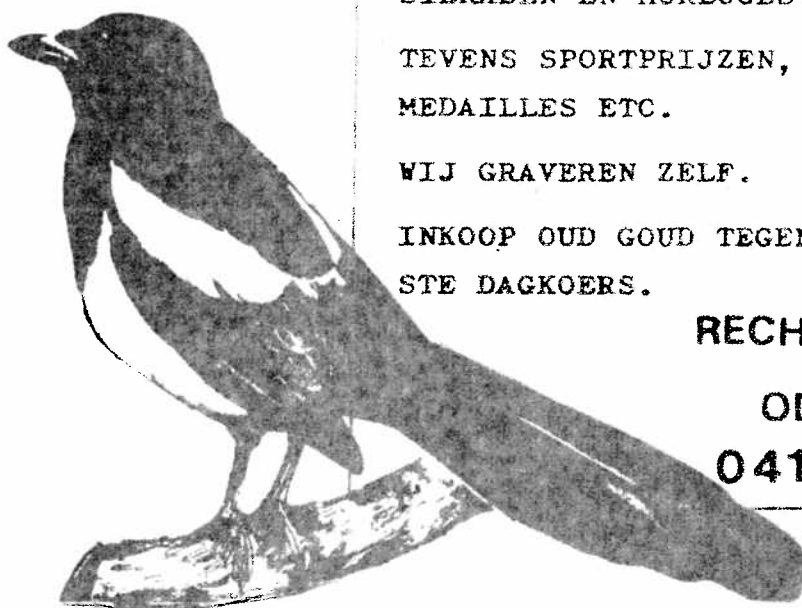
WIJ GRAVEREN ZELF.

INKOOP OUD GOUD TEGEN DE HOOG-
STE DAGKOERS.

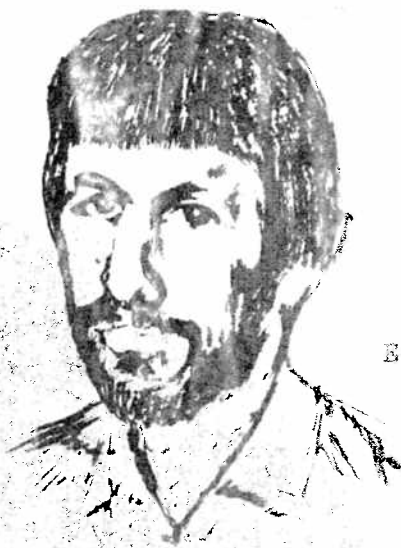
RECHTESTRAAT 42

ODILIAPEEL

04132 - 72857

IN GESPREK MET

HARRY CLAASEN

Een actief iemand binnen de Vogelwacht

Als je bij Harry het tuinpad oprijkt, weet je al meteen dat je met een natuur-liefhebber te doen hebt: een schat aan wilde planten siert de voortuin. Achter het huis is de variatie nog veel groter. Mijn ogen konden het zo gauw allemaal niet ontdekt krijgen! Gelukkig is Harry een goede gids; hij vertelt graag over zijn "paradijsje". Hij, of zijn vrouw Irene, is er dan ook elke dag in te vinden, want een wilde tuin betekent niet dat je alles maar zijn gang kunt laten gaan. Integendeel, je moet het goed in de hand houden. Letterlijk, want het is allemaal handwerk, er komt geen schop aan te pas.

Harry zit trouwens zo ongeveer de hele dag in de natuur. Zijn werk ligt n.l. in de Bommelerwaard. De Kil van Hurwenen -bij de meesten van ons bekend- is voor hem een plek waar hij vaak te vinden is om zijn gedachten weer wat te ordenen en bij te komen van de werkdruk. Als je zo van je hobby je werk kunt maken dan kan het bijna niet anders of je krijgt een schat aan ervaringen en kennis over allerlei dingen die met de natuur te maken hebben.

Vogels, ook een soort waar Harry en zijn gezin veel tijd in stoppen, de oudste zoon is al even fanatiek als vader, zelfs de papegaai doet mee; hij begint te roepen als er een stootvogel over vliegt! Voor en achter in de tuin hangen dan ook verschillende nestkasten, die op het moment van dit gesprek druk geïnspecteerd worden door

naar woonruimte zoekende pimpelmezen. Dat brengt ons op een van de vele activiteiten die Harry aangepakt heeft binnen de Vogelwacht: het maken, hangen en inspekteren van nestkasten.

De nestkastgroep bestaat uit zes man, waarvan Harry de coördinator is. Een prettige groep, vindt hij. Dit jaar hebben ze ook andere kasten in produktie genomen. Niet alleen voor de broednodige variatie, maar ook om andersoortige vogels aan te trekken. Het is n.l. gebleken dat b.v. zwarte mezen, kuifmezen en de matkop helemaal niet zo'n grote nestgelegenheid nodig hebben. Daarvoor zijn nu de kleine driehoekskasten gemaakt en kastjes van heel ruw hout. De vorm is voor de vogels niet zo belangrijk, als het maar een holletje is.

Om de vliegenvangers over te halen te gaan broeden is er een verbeterde versie van de luifelkast gemaakt. De luifel loopt nu schuin naar beneden, zodat eierrovers eraf glijden. Bovendien heeft de luifel een extra latje gekregen waardoor grijgrage snavels helemaal kansloos worden. De laatste kasten moeten nog gehangen worden en dan begint op 4 mei het inspekteren. Dat gaat door, eens in de 2 weken, tot het einde van het broedseizoen. Het einde van het broedseizoen is weer afhankelijk van het weer. Na het natte voorjaar, twee jaar geleden, hebben de vogels tot half juli doorgebroed. Dat vraagt dus wel enig doorzettingsvermogen.

Dit jaar wordt ook meegewerkt aan het nestkastproject van het SOVON. Daarvoor moeten nogal wat gegevens verzameld worden. Alles wat binnen een straal van 50 m. om de kast gebeurt wordt geregistreerd. Al die gegevens worden opgeslagen in de computer van S.B.B. Daar zal dus wel weer een prachtig boek uit tevoorschijn komen. En als het aan Harry ligt zullen de gegevens uit het Udense picobello zijn! Met dezelfde inzet is hij coördinator van de wintervoeding. Ook deze ploeg heeft in de winter uitstekend gedraaid. Het kostte Harry wel vele uren telefoneren om iedereen weer op zijn post te krijgen en al het voer bijeen te zamelen, maar hij kijkt tevreden terug op de afgelopen periode.

In samenwerking met de gemeente, die in de parken en plantsoenen voerde, heeft hij zaad en rotte appels (25 kisten!) aangeschaft. De broodfabriek was zo gul om zijn auto een keer tot aan de nok vel te

steuwen met oud brood. Daar hebben de vogels wel vier weken van genoten!

Op verschillende plaatsen -open plekken!- werd 's morgens na half 9 gevoederd. 's Morgens is de beste tijd omdat vogels 's nachts vrij veel voedsel verteren om op temperatuur te blijven. In het begin werden zaad en fruit op dezelfde plek bijgevoederd. Later zijn andere plaatsen schoongemaakt om de boel gescheiden te houden. Fruiteters zijn immers meestal anderen dan zaad-eters.

Eén keer is de fout begaan om bij te voederen aan de bosrand. Dat was natuurlijk tafeltje-dekje voor havik en sperwer! De stootvogels werden bijgevoerd door de stootvogel-werkgroep. Alhoewel de werkgroep wintervoeding ze op de Brobbelbies ook heeft bijgevoerd. Daar was al een natuurlijke verzamelplaats van stootvogels op een niet geogst stukje maisland. Daar zwermde het natuurlijk van de vinken, de gorzen enz. Harry vertelde dat ze daar boven dat stukje een bonte verzameling aan stootvogels troffen: 2 blauwe kiekendiefmannetjes (iets aparts hier in de streek), 6 buizerds, een torenvalk..... daar wil je graag volkomen verkleumd van raken! Ze verkleumd dat je zelfs de ontspanner van je camera niet meer in kunt drukken. Jammer voor de kursusleiding en lezingen-ploeg: dat zouden weer een stel prima plaatjes geweest zijn, zoals zoveel van Harry's dia's die al in gebruik zijn.

Kleine anekdote -ook de jagers lieten zich van hun beste kant zien, zij legden broodkorsten voor de ingangen van kontjne-holen!!

Nog een aktiviteit waarvoor we altijd bij Harry uitkomen: het knotten. Door zijn werk op de hoogte van het hoe en wat en ook in de gelegenheid gereedschap te verzorgen, is het geen wonder dat hij hier het voortouw mag nemen. De belangstelling voor dit kouwe werk is meestal niet overweldigend, maar dat drukt het plezier van de werkenden allerm minst! Het ontbreken van de motorzaag werd door sommigen dit jaar als heel gunstig ervaren, je hoort de vogels nog eens zingen en het lijkt of de zon warmer schijnt (dat komt natuurlijk door het hardere werken, maar het klinkt mooi!).

Een tijd lang heeft Harry ook nog in het bestuur gezeten en daar prima werk gedaan. Maar..... door al die aktiviteiten en nog een paar meer bleef er wel heel weinig tijd voor zijn gezin over. Beze-

tenheid is prima, maar fanatisme drukt dood. Daarom heeft hij het een en ander laten vallen om nog een heel respectabel aantal zaken over te houden. Het klinkt allemaal heel vanzelfsprekend zoals hij het zegt, maar ieder van ons weet heel goed dat er een flink aantal uren in gaan zitten, alleen al om alle mensen bij elkaar te tremmelen. Het is dan ook niet voor niets dat wij Harry eens voor het voetlicht wilden halen, want op mensen als hij drijft onze Vogelwacht. Eén ding is in ieder geval heel duidelijk, Harry geniet met volle teugen van al het moois om hem heen. Zijn enthousiasme werkt ook heel aanstekelijk op andere mensen. Ga maar eens met hem praten -als je hem te pakken kunt krijgen! Misschien vertelt hij alle dingen die ik hier niet opgeschreven heb nog wel eens.....

Margreet Hoefnagels

Swift kijkers zijn een combinatie van Amerikaanse Know How en Japanse precisie. Naast kijkers voor algemeen gebruik brengt Swift een minikijker, observatiekijkers, Audubon natuurkijker, Stormking Luchtverkenning en marinekijker, elegante en compact gebouwde dakkant kijkers. Swift vertelt U in de catalogus welke kij-

Waar het gezichtsveld ophoudt gaan de Swift prismakijkers verder.

ker voor welk doel, waarin Swift kijkers zich onder-

scheiden van anderen, op grond waarvan U een kijker selecteert. Een neutraal testrapport, gratis beschikbaar, overtuigt U van de kwaliteit. Bovendien Swift geeft U nog een leven lang garantie ook. En dat doet men niet zomaar. Dat kan alleen als je zeker van je zaakje bent, wanneer je objectief het verst bent.

Swift een combinatie van Amerikaanse know-how en Japanse precisie.

Uw Swift Dealer:

van Maaren Optiek

Marktstraat 9 Uden

04132 - 61616

Importeur: Benelux Technowa bv, 1521 NE Wormerveer

SNACKBAR

' NARDJE '

HOEK REINOLDSTRAAT - MAATSESTRAAT
U D E N

HET ASSORTIMENT IS ERG UITGEBREID
EN VAN ZEER GOEDE KWALITEIT.

Dagelijks geopend van 12.00 - 24.00 uur.
's Maandags gesloten.

Bel de Vogellijn
03404 - 25406

NA KANTOORTIJDEN.

